

Klassekamp fra oven

Indkomster i de sociale klasser i 2012

Denne analyse er den del af baggrundsanalyserne til bogen "Klassekamp fra oven". Analysen beskriver indkomstforskellene i de fem sociale klasser og udviklingen i indkomster fra 1985 til 2012.

af senioranalytiker **Sune Enevoldsen Sabiers**
og stud.polit. **Helene Bækkelund Larsen**

17. oktober 2014

Analysens hovedkonklusioner

- Den disponible indkomst for personer i overklassen i 2012 er 4,4 gange højere end personer i arbejderklassen.
- Fra 1985 til 2012 har alle klasser haft en stigning i disponibel indkomst. Mens overklassen har haft den klart største fremgang, har underklassen haft den mindste fremgang og har fra 2008 til 2012 kun lige akkurat haft en fremgang i disponibel indkomst.
- Kun overklassen har haft stigende markedsindkomst efter krisen. Generelt har de øvrige klasser mærket effekterne af krisen senere end overklassen.
- De selvstændige i overklassen er den gruppe, der har den største disponible indkomst i 2012 - større end gruppen af topledere i overklassen. For selvstændige i overklassen er de disponible indkomster steget fra at udgøre 1,6 gange arbejderens i 1985 til 3,4 gange en arbejderindkomst i 2012.
- Generelt er den disponible indkomst inden for hver socialklasse højere i den private sektor end i den offentlige - på nær for middelklassen, hvor det modsatte gør sig gældende.

Kontakt

Senioranalytiker
Sune Enevoldsen Sabiers
Tlf. 33557718
Mobil 20110709
ses@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Indkomster i de sociale klasser i 2012

I denne analyse vises udviklingen i indkomster for de sociale klasser. I analysen betragtes både indkomstudviklingen for de sociale klasser opgjort på familieniveau og på personniveau. Der er i alle tabeller foretaget en fremskrivning med forbrugerprisindekset, således at alle indkomster er angivet i 2012-prisniveau.

En forklaring af de forskellige indkomstbegreber (disponibel indkomst, markedsindkomst, mv.) fremgår af boks 1. En definition af de forskellige socialklasser findes i boks 2 (sidst i analysen).

Boks 1. Forklaring af indkomstbegreber

Samlet indkomst:

En persons samlede indkomst dækker over al indkomst fra både arbejde, formue, overførsler, legater, honorarer, mv. De nedenstående kategorier "markedsindkomst", "formueindkomst", "overførselsindkomst" og "andre indkomster" indgår således alle i den samlede indkomst.

Disponibel indkomst:

Den disponible indkomst er en persons samlede indkomst fratrukket renteudgifter og skat. Man siger, at en persons "samlede indkomst", "renteudgifter" og "skat" er komponenter i beregningen af den disponible indkomst.

Markedsindkomst:

Markedsindkomsten er primært udtryk for den enkeltes løn. Overskud af egen virksomhed går også under markedsindkomst.

Formueindkomst:

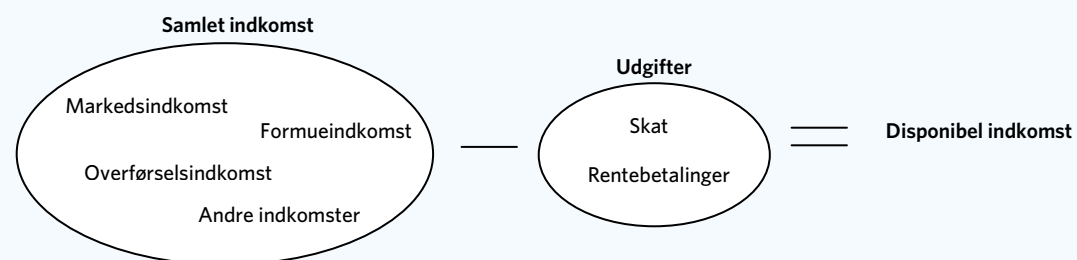
Formueindkomst er indkomster fra renter og aktieudbytter samt et såkaldt imputeret afkast af ejerbolig. Det imputerede afkast kompenserer for det forhold, at boligejere besidder et formueaktiv i kraft af ejerboligen, som giver et afkast, der gør, at ejeren frit kan bo i ejendommen uden at betale husleje. I modsætning hertil skal lejere betale husleje ud af den disponible indkomst. For at gøre indkomsterne mellem ejere og lejere sammenlignelige beregnes derfor et såkaldt imputeret afkast af ejerboligen, som tillægges ejerens øvrige indkomster. Afkastet beregnes som fire procent af den aktuelle ejendomsvurdering i hele perioden. Samme fremgangsmåde anvendes af Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. "Fordeling og Incitament, juni 2013".

Overførselsindkomst:

Overførselsindkomster er primært overførsler fra det offentlige som fx dagpenge, kontanthjælp og sygedagpenge, men indeholder også eventuelle private pensionsudbetalinger.

Andre indkomster:

Kan for eksempel være legater, honorarer fra arbejde udført i udlandet, uddelinger fra fonde mv.

Indkomster på familieniveau

I de følgende tabeller er socialklasse opgjort på familieniveau, og kun personer på 18-59 år er medtaget. Når den sociale klasse opgøres på familieniveau, er det den sociale klasse for det familiemedlem, der har den højeste sociale klasse, der afgør hele familiens sociale klasse. At klasserne er opgjort på familieniveau betyder således, at indkomsterne er udtryk for familiernes økonomiske situation.

Udviklingen i disponibel indkomst

I tabel 1 ses udviklingen i disponibel indkomst for de sociale klasser fra 1985 til 2012. I den disponible indkomst indgår al indkomst (markedsindkomst, formueindkomst inkl. lejeværdi af egen bolig, overførsler mv.), og renteudgifter samt skatten er trukket fra.

Det ses bl.a. af tabel 1, at overklassen har haft den største fremgang i real disponibel indkomst – både i perioden fra 1997 til 2008 samt fra 2008 til 2012. Underklassen har haft den mindste stigning i disponibel indkomst og har fra 2008 til 2012 kun lige akkurat haft en fremgang i disponibel indkomst (målt i 2012-prisniveau).

Tabel 1. Disponibel indkomst for de sociale klasser				
Klasse	1985	1997	2008	2012
	1.000 kr.			
Overklasse	245,6	423,5	586,4	655,3
Højere middel	175,9	237,9	289,1	311,2
Middel	136,5	181,1	223,3	235,4
Arbejder	148,0	175,1	211,3	215,2
Underklasse	103,9	125,6	138,9	139,6
Gennemsnit	144,9	181,9	225,1	235,0

Anm.: Social klasse er opgjort på familieniveau. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er medtaget i beregningerne. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

I tabel 2 ses den procentvise vækst i disponibel indkomst for klasserne fra hhv. 1997- 2008 og 2008-2012 samt 1997-2009 og 2009-2012. Det fremgår af tabellen, at der sker en forskydning mellem overklassen og de øvrige klasser, alt efter om væksten i disponibel indkomst opgøres med 2008 eller 2009 som opdelings år. Dette skyldes, at der fra 2008 til 2009 var et fald i real disponibel indkomst for overklassen. Dette kan ses som et udtryk for, at de øvrige klasser oplevede en senere effekt af krisen end overklassen.

Tabel 2. Disponibel indkomst for de sociale klasser, vækst i pct.				
Klasse	1997-2008	2008-2012	1997-2009	2009-2012
	Pct.			
Overklasse	38,5	11,7	34,6	15,0
Høj middel	21,5	7,7	24,2	5,3
Middel	23,3	5,4	26,2	3,0
Arbejder	20,7	1,8	22,1	0,6
Underklasse	10,6	0,5	12,1	-0,9
Gennemsnit	23,7	4,4	24,3	3,9

Anm.: Social klasse er opgjort på familieniveau. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er medtaget i beregningerne. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I tabel 3 er udviklingen i den disponible indkomst vist som et indeks målt relativt til arbejderklassens. Heraf ses det, at overklassen i 2012 havde en disponibel indkomst, der var 3 gange større end arbejderklassen mod en faktor 2,4 i 1997. Fra 2008 til 2009 skete der et fald i overklassens disponible indkomst i forhold til arbejderklassens, hvilket som nævnt ovenfor vidner om, at overklassen i 2009 var

hårdere ramt af krisen end arbejderklassen. Overordnet set er de disponible indkomster fra 1997-2012 for alle klasserne over arbejderklassen steget i forhold til arbejderklassens, mens underklassens disponible indkomst er faldet i forhold til arbejderklassens.

Tabel 3. Udvikling i disponibel indkomst i forhold til arbejderklassen

Klasse	1997	2008	2009	2012
	indeks			
Overklasse	242	278	267	305
Højere middel	136	137	138	145
Middel	103	106	107	109
Arbejder	100	100	100	100
Underklasse	72	66	66	65

Anm.: Social klasse er opgjort på familieniveau. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er medtaget i beregningerne
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Indkomster før og efter skat

I tabel 4 er klassernes indkomster opgjort før og efter skatte- og rentebetalinger. Som det fremgår af tabellen, er disponibel indkomst beregnet som samlet indkomst (bestående af lønindkomst og markedsindkomst) fratrukket renteudgifter og skat. "Samlet indkomst", "Renteudgifter mv." og "Skat" er således komponenter i beregningen af den disponible indkomst.

Tabel 4. Indkomster før og efter skatte- og rentebetalinger for de sociale klasser i 2012

Klasse	Samlet indkomst	Renteudgifter mv	Skat	Disponibel indkomst
	1.000 kr.			
Overklasse	1.192,1	-122,2	-414,6	655,3
Højere middel	521,1	-37,8	-172,2	311,2
Middel	377,9	-30,4	-112,2	235,4
Arbejder	337,8	-21,8	-100,8	215,2
Underklasse	190,6	-8,0	-43,1	139,6
Gennemsnit	376,1	-27,2	-113,9	235,0

Anm.: Social klasse er opgjort på familieniveau. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er medtaget i beregningerne. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Tabel 5 viser klassernes procentvise vækst i hver indkomstkompontent i perioden 2008-2012. Fortegnene i tabellen angiver, om selve indkomstkompontenten er faldet eller steget. Fald i samlet indkomst påvirker den disponible indkomst negativt, mens fald i renteudgifter mv. samt skat påvirker disponibel indkomst positivt.

I perioden 2008-2012 har alle sociale klasser et fald i samlet indkomst. Dette afspejles direkte i mindskede skattebetalinger. Endvidere har alle klasser i denne periode mindskede renteudgifter, hvilket sammen med de mindskede skatter påvirker disponibel indkomst positivt på trods af faldet i samlet indkomst.

Således har der altså været en fremgang i den disponible indkomst for alle klasser i årene efter krisen - dog mest markant for overklassen.

Tabel 5. Udviklingen i disponibel indkomst 2008-2012, ændring i pct.

Klasse	Samlet indkomst	Renteudgifter mv	Skat	Disponibel indkomst
			Pct.	
Overklasse	-0,7	-32,2	-4,5	11,7
Højere middel	-2,6	-37,6	-7,0	7,7
Middel	-2,8	-34,7	-5,8	5,4
Arbejder	-4,6	-33,6	-8,4	1,8
Underklasse	-2,0	-32,7	-1,8	0,5
Gennemsnit	-3,2	-34,4	-6,7	4,4

Anm.: Social klasse er opgjort på familieniveau. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er medtaget i beregningerne. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Disponibel indkomst for de sociale klasser - underopdeling af klasser

I tabel 6 ses udviklingen i disponibel indkomst fra 1985 til 2012 for de underopdelte sociale klasser. Klasserne er opgjort på familieniveau. Familiens klasse opgøres som klassen for den person i familien, som har den højeste socialklasse (hvor de underopdelte klasser er rangeret som i tabellen). Det fremgår f.eks. af tabellen, at selvstændige i overklassen er den gruppe, der har den højeste gennemsnitlige disponible indkomst i 2012.

Tabel 6. Disponibel indkomst for 18-59 årige

Klasse	1985	1997	2008	2009	2012
			1.000 kr.		
Overklasse - Selvstændige	236,0	432,5	661,4	655,5	728,6
Overklasse - Topleder	280,8	423,2	563,3	540,8	653,7
Overklasse - Uddannelse	246,5	404,9	530,1	507,6	583,9
Højere middel - Selvstændige	153,3	243,6	322,4	334,2	354,4
Højere middel - Topleder	176,1	256,2	332,9	342,6	367,4
Højere middel - KVU, MVU og LVU over indkomster	193,7	270,1	347,1	353,3	380,3
Højere middel - LVU under indkomster	170,6	212,9	256,7	265,8	274,3
Middel - Selvstændige	107,1	147,9	174,4	173,8	186,6
Middel - Topleder	143,1	198,7	248,6	256,2	264,4
Middel - KVU og MVU	160,4	194,0	236,2	243,1	246,3
Arbejder - Faglært	152,4	180,2	219,0	221,4	222,5
Arbejder - Gymnasie	145,8	169,8	204,9	207,5	214,7
Arbejder - Ufaglært	141,5	164,5	191,3	193,3	193,3
Underklasse	103,9	125,6	138,9	140,8	139,6

Anm.: Social klasse er opgjort på familieniveau. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er medtaget i beregningerne. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Tabel 7 viser samme udvikling i disponibel indkomst som tabel 6, men beregnet som indeks i forhold til en gennemsnitlig arbejderfamilie. Hermed illustrerer tabellen udviklingen i indkomstspændet mellem familierne i de sociale klasser. Af tabel 7 fremgår det bl.a., at de selvstændige i overklassen i 2012 hav-

de en disponibel indkomst, der var 3,4 gange så stor som en gennemsnitlig arbejder, og at denne faktor har været stigende lige siden 1985.

Tabel 7. Disponibel indkomst i forhold til gennemsnit for arbejdere

Klasse	1985	1997	2008	2009	2012
			indeks		
Overklasse - Selvstændige	159,5	247,0	313,1	306,6	338,6
Overklasse - Topleder	189,7	241,7	266,6	253,0	303,8
Overklasse - Uddannelse	166,5	231,3	250,9	237,4	271,4
Højere middel - Selvstændige	103,6	139,1	152,6	156,3	164,7
Højere middel - Topleder	119,0	146,3	157,6	160,2	170,8
Højere middel - KVU, MVU og LVU over indkomster	130,9	154,3	164,3	165,3	176,7
Højere middel - LVU under indkomster	115,3	121,6	121,5	124,3	127,5
Middel - Selvstændige	72,4	84,4	82,5	81,3	86,7
Middel - Topleder	96,7	113,5	117,7	119,8	122,9
Middel - KVU og MVU	108,4	110,8	111,8	113,7	114,5
Arbejder - Faglært	103,0	102,9	103,7	103,6	103,4
Arbejder - Gymnasie	98,5	97,0	97,0	97,1	99,8
Arbejder - Ufaglært	95,6	93,9	90,5	90,4	89,9
Arbejder - Gennemsnit	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Underklasse	70,2	71,7	65,7	65,9	64,9

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Indkomster på personniveau

Ovenstående indkomstudviklinger dækker over udviklingen i den gennemsnitlige indkomst inden for familierne. I de følgende tabeller ses i stedet på klasserne opgjort på personniveau. Opgjort på denne måde, afspejler indkomsterne i højere grad indtjeningsmulighederne for personer med forskellige uddannelser, arbejdsstillinger mv.

I tabel 8 ses udviklingen i perioden 1985-2012 i disponible indkomster opgjort på personniveau. Ved en sammenligning med tabel 1 ses det, at den disponible indkomst for personerne i de sociale klasser er højere end ved opgørelsen på familieniveau. Dette følger direkte af, at klasserne på familieniveau fastsættes ud fra personen med højst klasse, således at de øvrige familiemedlemmers indkomst typisk vil hive familiens gennemsnitsindkomst ned.

Tabel 8. Udvikling i disponibel indkomst for de sociale klasser opgjort på personniveau

Klasse	1985	1997	2008	2009	2012	Udvikling i procent		
						'85-'12	'08-'12	'09-'12
			1.000 kr.					
Overklasse	396	693	933	901	1.065	169,1	14,1	18,2
Højmiddel	218	285	329	336	357	64,0	8,7	6,3
Middel	141	192	235	244	255	81,1	8,2	4,5
Arbejder	161	189	229	234	240	49,6	4,9	2,8
Underklasse	93	126	142	145	146	57,1	2,4	0,2
Gennemsnit	150	189	234	236	248	65,3	5,7	4,9

Anm.: Social klasse er opgjort på personniveau. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I tabel 9 er udviklingen i disponibel indkomst på personniveau vist som indeks i forhold til arbejderklassen. Det fremgår af tabellen, at den disponible indkomst for personer i overklassen i 2012 er 4,4 gange højere end personer i arbejderklassen (mod en faktor 3,0 ved opgørelse på familieniveau, jf. tabel 3).

Tabel 9. Udvikling i disponibel indkomst i forhold til arbejderklassen, indeks

Klasse	1997	2008	2009	2012
	Indeks			
Overklasse	367	407	386	443
Højere middel	151	143	144	149
Middel	102	103	104	106
Arbejder	100	100	100	100
Underklasse	67	62	62	61

Anm.: Social klasse er opgjort på personniveau
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Indkomster før og efter skat

I tabel 10 er der foretaget endnu en opdeling af den disponible indkomst for personerne i de sociale klasser i 2012. Det vil sige, det er vist, hvordan hhv. den samlede indkomst, renteudgifter og skat hver især bidrager til den disponible indkomst.

Fortolkningen af tabellen er den samme som for tabel 4, som viste den samme opdeling for socialklasserne på familieniveau. Ved en sammenligning af tabel 4 og 10 kan det bl.a. bemærkes, at personerne i overklassen har en væsentlig højere samlet indkomst (ca. 2 mio. kr.) end familierne i overklassen (ca. 1,2 mio. kr.), men at højere renteudgifter og skat gør, at forskellen i den disponible indkomst ikke er helt lige så stor (1,1 mod 0,7 mio. kr.). Bemærk, at samlet indkomst opdeles yderligere i tabel 12 og 13.

Tabel 10. Indkomster før og efter skatte- og rentebetalinger, opgjort på personer i 2012

Klasse	Samlet indkomst	Renteudgifter mv	Skat	Disponibel indkomst
1.000 kr.				
Overklasse	1999,2	-214,0	-719,7	1065,4
Højere middel	608,1	-43,6	-207,5	357,0
Middel	411,6	-34,0	-122,9	254,7
Arbejder	382,3	-25,6	-116,4	240,3
Underklasse	202,2	-11,1	-45,5	145,7
Gennemsnit	397,9	-29,1	-121,1	247,7

Anm.: Social klasse er opgjort på personniveau. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I tabel 11 er væksten i procent i elementerne til disponibel indkomst i perioden 2008-2012 vist. Det ses af tabellen, at der fra 2008 til 2012 var et reelt fald i samlet indkomst for alle klasser på nær overklassen, og at alle klasser har oplevet en markant reduktion i renteudgifterne (i omegnen af 30 til 40 procent) samt en reduktion i skattebetalinger.

Tabel 11. Dekomponering af væksten i disponibel indkomst 2008-2012, ændring i pct.

Klasse	Samlet indkomst	Renteudgifter mv	Skat	Disponibel indkomst
Pct.				
Overklasse	1,1	-29,2	-3,0	14,1
Højere middel	-2,3	-37,6	-7,3	8,7
Middel	-0,4	-33,5	-3,0	8,2
Arbejder	-2,0	-32,4	-5,3	4,9
Underklasse	-1,7	-35,2	-2,0	2,4
Gennemsnit	-2,1	-33,7	-5,5	5,7

Anm.: Social klasse er opgjort på personniveau. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Udviklingen af løn, formueindkomst og overførselsindkomst

I tabel 12 er der foretaget en opdeling af de samlede indkomster i 2012. Som det ses, dækker "Samlet indkomst" over markedsindkomst, formueindkomst, overførselsindkomst og andet.

Markedsindkomst indeholder primært løn og overskud af egen virksomhed. Formueindkomst er indkomster fra renter og aktieudbytter samt imputeret afkast af ejerbolig. Overførselsindkomster er primært overførsler fra det offentlige, men indeholder dog også eventuelle private pensionsudbetalinger. Andet er bl.a. legater, honorarer fra arbejde udført i udlandet, uddelinger fra fonde mv.

Det ses af tabel 12, at markedsindkomst udgør langt den største del af den samlede indkomst for arbejder- til overklassen. Specielt for overklassen bidrager formueindkomst også betydeligt. I underklassen er overførselsindkomster den dominerende indkomst.

Tabel 12. Opdeling af samlet indkomst for de sociale klasser i 2012

Klasse	Markedsindkomst	Formueindkomst	Overførselsindkomst	Andet	Samlet indkomst
			1.000 kr.		
Overklasse	1645,4	328,1	7,4	18,3	1999,2
Højere middel	533,4	55,6	15,4	3,7	608,1
Middel	355,2	36,2	18,5	1,7	411,6
Arbejder	332,8	30,6	17,9	1,0	382,3
Underklasse	34,7	14,5	149,7	3,3	202,2
Gennemsnit	315,3	35,4	45,0	2,2	397,9

Anm.: Social klasse er opgjort på personniveau. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I tabel 13 er den procentvise vækst i delkomponenterne til disponibel indkomst i perioden 2008-2012 vist. Da tabellen viser ændringer i procent, bør tallene sammenholdes med indkomstelementernes størrelse i kr., jf. tabel 12, for at kunne vurdere den samlede effekt på samlet indkomst. Det fremgår bl.a. af tabel 13, at overklassens vækst i samlet indkomst fra 2008 til 2012, jf. tabel 11, kan forklares af, at de i perioden har oplevet en stigning i markedsindkomst (på 7 procent), som lidt mere end opvejer det fald i formueindkomst (på 19,5 procent), som de også har haft i perioden.

Tabel 13. Dekomponering af væksten i samlet indkomst 2008-2012, ændring i pct.

Klasse	Markedsindkomst	Formueindkomst	Overførselsindkomst	Andet	Samlet indkomst
			Pct.		
Overklasse	7,1	-19,5	-14,6	-24,5	1,1
Højere middel	-1,8	-7,6	7,6	-22,5	-2,3
Middel	0,1	-2,7	5,4	-55,4	-0,4
Arbejder	-2,4	-4,4	14,7	-30,0	-2,0
Underklasse	-11,7	-14,8	5,2	-53,3	-1,7
Gennemsnit	-3,7	-7,5	21,2	-38,8	-2,1

Anm.: Social klasse er opgjort på personniveau. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I tabel 14 er den procentvise vækst i delkomponenterne til disponibel indkomst vist for de underopdelte klasser. Tabellen viser, at der er store forskelle i indkomstudviklingen inden for nogle af klasserne. F.eks. er det kun selvstændige og topledere i overklassen, der har oplevet en stigning i markedsindkomsten fra 2008-2012. For de øvrige personer i overklassen har markedsindkomsten (i 2012-prisniveau) faktisk været stort set uændret fra 2008 og 2012.

Tabel 14. Dekomponering af væksten i samlet indkomst 2008-2012, ændring i pct.

Klasse	Markedsind- komst	Formueind- komst	Overførsels- indkomst	Andet	Samlet ind- komst
			Pct.		
Overklasse - Selvstændige	11,7	-42,1	-8,1	-23,0	1,6
Overklasse - Topleder	9,6	-10,3	-9,9	-16,6	4,5
Overklasse - Uddannelse	0,1	-12,1	-17,0	-30,5	-3,0
Højere middel - Selvstændige	-0,4	-1,0	2,8	-21,6	-0,8
Højere middel - Topleder	0,1	-10,1	10,0	-7,5	-1,0
Højere middel - KVU, MVU og LVU over indkomstgrænsen	0,1	-4,6	-5,0	-23,1	-0,6
Højere middel - LVU under indkomstgrænsen	-1,0	-7,0	9,3	-17,3	-1,3
Middel - Selvstændige	-4,2	-1,0	10,3	-16,5	-3,0
Middel - Topleder	0,5	-2,5	10,5	-33,9	0,2
Middel - KVU og MVU	0,1	-3,2	4,5	-70,0	-0,6
Arbejder - Faglært	-3,3	-6,8	20,4	-34,8	-2,9
Arbejder - Gymnasie	0,8	3,6	2,4	-8,1	1,0
Arbejder - Ufaglært	-2,3	-4,4	10,6	-28,9	-1,9
Underklasse	-11,7	-14,8	5,2	-53,3	-1,7

Anm.: Social klasse er opgjort på personniveau. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Indkomstudviklingen i den offentlige og private sektor

Tabel 15 viser fordelingen af de 18-59-årige i de sociale klasser på den sektor, de er ansat i. I tabellen sondres mellem offentligt ansatte samt privat ansatte inklusiv personer med uoplyst sektor. Underklassen er ikke medtaget, da de som udgangspunkt er uden for arbejdsmarkedet.

Tabel 15. De sociale klasser opdelt på offentlig og privat sektor, antal personer og andele i pct.

Klasse	Sektor	1997	2008	2012	1997	2008	2012
		1.000 personer			Pct.		
Overklasse	Offentlig	2,6	3,2	3,1	7,8	9,2	8,6
	Privat og uoplyst	31,5	31,1	33,2	92,2	90,8	91,4
Højere middel	Offentlig	58,5	79,2	93,2	37,5	36,4	38,2
	Privat og uoplyst	97,4	138,4	150,8	62,5	63,6	61,8
Middel	Offentlig	236,0	271,3	269,3	45,8	46,3	47,1
	Privat og uoplyst	279,4	314,6	303,1	54,2	53,7	52,9
Arbejder	Offentlig	369,6	312,4	281,9	26,4	24,9	25,7
	Privat og uoplyst	1.032,3	940,1	817,0	73,6	75,1	74,3
I alt	Offentlig	666,7	666,1	647,5	31,6	31,9	33,2
	Privat og uoplyst	1.440,7	1.424,2	1.304,0	68,4	68,1	66,8

Anm.: Sociale klasser er opgjort på personniveau. Bemærk, at underklassen ikke er medtaget i figuren
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Det fremgår af tabellen, at gennemsnitligt hver tredje af personerne i de sociale klasser er ansat i den offentlige sektor og to tredjedele i privat sektor mv. Denne fordeling har været nogenlunde konstant siden 1997. Blandt personer fra overklassen er langt størstedelen privat ansat. Også i den højere middelklasse og arbejderklassen er der, med andele i 2012 på hhv. 61,8 og 74,3 procent, en større andel end gennemsnitligt i den private sektor.

I tabel 16 vises udviklingen i disponibel indkomst for personerne i offentlige og private sektor. Det fremgår bl.a. af tabellen, at den disponible indkomst inden for hver socialklasse generelt er højere i den private sektor end i den offentlige – på nær for middelklassen, hvor det modsatte gør sig gældende. Endvidere er der en tendens til højere stigninger i disponibel indkomst i den private sektor end i den offentlige – specielt i perioden 2008-2012. Endelig kan det bemærkes, at stigningen i disponibel indkomst i perioden 2008-2012 for offentligt ansatte er højere desto højere socialklasse.

Tabel 16. Disponibel indkomst i de sociale klasser i offentlig og privat sektor, kr. og stigning i pct.						
Klasse	Sektor	1997	2008	2012	1997-2008	2008-2012
		1.000 kr.			Pct.	
Overklasse	Offentlig	550,4	719,8	771,8	30,8	7,2
	Privat og uoplyst	704,5	955,2	1.092,9	35,6	14,4
Højere middel	Offentlig	268,2	308,2	330,1	14,9	7,1
	Privat og uoplyst	294,4	340,2	373,6	15,5	9,8
Middel	Offentlig	204,7	246,2	261,5	20,3	6,2
	Privat og uoplyst	181,3	226,2	248,6	24,8	9,9
Arbejder	Offentlig	175,1	212,4	223,3	21,3	5,2
	Privat og uoplyst	193,9	234,7	246,2	21,1	4,9
I alt	I alt	188,9	234,2	247,7	24,0	5,7

Anm.: Sociale klasser er opgjort på personniveau. Indkomster er angivet i 2012-prisniveau

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Boks 2. Klassesamfundet i Danmark. Definition af klasserne

Overklasse:

- Selvstændige, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst (i 2012 er det 1,1 million kr. svarende til 1,2 million i 2014).
- Topledere, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Personer med videregående uddannelse, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Eksempler: Fabrikant, bankdirektør, finansanalytiker, kommunaldirektør.

Højere middelklasse:

- Selvstændige, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst (i 2012 mellem 753.000 kr. og 1,1 million kr. svarende til 779.000 kr. og 1,2 million kr. i 2014).
- Topledere, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Personer med videregående uddannelse, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Personer med akademisk uddannelse, der ikke indgår i overklassen, uanset indkomst.
- Eksempler: Skoleleder, ingeniør, gymnasielærer, læge.

Middelklasse:

- Selvstændige, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst (i 2012 under 753.000 kr. svarende til 779.000 kr. i 2014).
- Topledere, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst.
- Personer med kort eller mellemlang videregående uddannelse, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst.
- Eksempler: Murermester, brugsuddeler, folkeskolelærer, sygeplejerske.

Arbejderklasse:

- Personer med erhvervsfaglig uddannelse, der ikke indgår i en af de øvrige klasser.
- Ufaglærte, der ikke indgår i en af de øvrige klasser.
- Eksempler: Industritekniker, tømrer, lastbilchauffør, sosu-assistent.

Underklasse:

- Personer, der er uden for arbejdsmarkedet mere end 4/5 af året.
- Eksempler: Førtidspensionist, kontanthjælpsmodtager.

Studerende indgår ikke i klasseopdelingen. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er med i klasseopdelingen.